

Handläggare
Robert Lundh
Tfn: 508 33 638

Till
Utbildningsnämnden
2014-04-10

Yttrande över ansökningar om godkännande av huvudman för fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor i Stockholms stad och län

Svar på remiss från Skolinspektionen

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som sitt remissvar till Skolinspektionen

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Ann Hellenius
T.f. avdelningschef

Sammanfattning

Skolinspektionen har till Stockholms stad remitterat totalt 59 ansökningar om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola, varav två ansökningar avser gymnasiesärskolan, från och med läsåret 2014/2015 i Stockholms stad och län. Förvaltningens bedömning är att det utifrån föreliggande remissunderlag inte går att påvisa att årets ansökningar om etablering av fristående gymnasieskolor var för sig medför negativa ekonomiska, organisatoriska eller pedagogiska konsekvenser för stadens skolväsende enligt gällande lagstiftning.

Dock vill förvaltningen framhålla att om en betydande del av de inkomna ansökningarna leder till etablering i den storleksordning som ansökningarna avser, så kan det få negativa konsekvenser för redan etablerade skolor, oavsett huvudman. Det ökande utbudet av platser i kombination med att elevunderlaget inte ökar kommer i

första hand att påverka de skolor som redan nu har ett svagt söktryck i stadens och länets ytterområden. Detta gäller även i gymnasiesärskolan.

Bakgrund

Det är Skolinspektionen som prövar ansökningarna om godkännande att etablera fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor. Skolinspektionens uppgift att bedöma om den sökande huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och om utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för skolväsendet i kommunerna.

Lägeskommunen ges möjlighet att yttra sig över ansökningarna (2 kap. 5 § skollagen). När ansökan avser en fristående gymnasieskola skickas ansökan även till närliggande kommuner. Stadens remissvar avseende gymnasieskolor och gymnasiesärskolor ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 5 maj. Staden har valt att yttra sig i ett samordnat remissvar.

Kommunens yttrande ska i första hand innehålla en beskrivning av friskoleetableringens ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser för kommunens skolväsende. Beskrivningen ska avse vilka konsekvenser som etableringen kan medföra på lång sikt, det vill säga fem-sex år.

Den som får tillstånd att starta en ny fristående skola eller utbildning läsåret 2015/2016 måste starta verksamheten samma läsår annars förfaller godkännandet och huvudmannen måste göra en ny ansökan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom tillhandahållaravdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen.

Ärendet

I beskrivningen av de remitterade ansökningarna för läsåret 2015/2016 redovisas gymnasieskolan och gymnasiesärskolan (sid 13) var för sig.

Gymnasieskolan

Beskrivning av remitterade ansökningar inför läsåret 2015/2016

Skolinspektionen har till Stockholms stad remitterat totalt 57 ansökningar avseende godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola. Åtta ansökningar avser start av ny gymnasieskola, fyra av dessa önskar etablera sig i Stockholms stad. Sammanlagt har 26 huvudmän ansökt om utökning av befintlig verksamhet i skolor i Stockholms län, varav 20 i staden.

Totalt 17 av ansökningarna berör särskild variant av nationellt program. De särskilda varianterna finns inom ett nationellt program, men avviker mer än 300 poäng från kursplanen för programmet. Det är tänkt att skolorna ska kunna ge ett program en egen profil utifrån skolans möjligheter eller det lokala arbetslivets. En särskild variant kan sägas vara en lokalt utformad inriktning. Ett beslut om särskild variant gäller för en begränsad tid, fyra läsår.

Nio ansökningar gäller nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU). Enskilda huvudmän ansöker hos Skolinspektionen efter att ha fått sin ansökan tillstyrkt av ett specialidrottsförbund. Utbildningarna ska ha tydlig elitidrottskaraktär. Därför får endast Riks-idrottsgymnasier (RIG) som är riksrekryterande och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) utöva ämnet specialidrott. Specialidrott får ingå med 200 poäng i programfördjupningen och 200 poäng i det individuella valet och ämnet får dessutom läsas som utökat program med 300 poäng. Elever som går dessa utbildningar kan alltså få läsa 700 poäng specialidrott. Dessutom söker två huvudmän om förlängning av sitt tillstånd att bedriva NIU-utbildning.

Sex ansökningar rör riksrekryterande utbildningar. En enskild skolhuvudman som vill anordna en riksrekryterande utbildning ansöker hos Skolinspektionen. För att få bedriva en utbildning som avviker från de nationella programmen ska flera krav vara uppfyllda. Av 5 kap. i gymnasieförordningen (2010:2039) framgår vad som gäller för de olika utbildningarna. Till exempel ska följande villkor uppfyllas för ett godkännande inom det estetiska området:

1. en nationell efterfrågan på de kunskaper och färdigheter som utbildningen ger,
2. ett nationellt intresse av att elever ska kunna rekryteras från hela landet,
3. ett nationellt intresse av att enskilda elevers behov av kunskaper och färdigheter kan tillgodoses.

Nedanstående tabell jämför antalet planerade platser per program fullt utbyggt, från nuvarande ansökningsomgång, med motsvarande från förra året. Tabellen redovisar både planerade platser i Stockholms stad respektive i Stockholms län (inklusive Stockholms stad).

Program	Stockholm stad		Stockholms län inkl. Sthlms stad	
	Aktuella ansökningar 2015/2016 antal platser fullt utbyggt	Förra årets ansökningar antal platser fullt utbyggt	Aktuella ansökningar 2015/2016 antal platser fullt utbyggt	Förra årets ansökningar antal platser fullt utbyggt
Yrkesprogram				
Barn- och fritidsprogrammet	211	216	211	240
Bygg- och anläggningspr.	0	0	60	0
El- och energiprogrammet	162	141	162	234
Fordons- och transportpr.	70	0	262	0
Handels- och administrationspr.	0	0	54	96
Hantverksprogrammet	0	81	0	156
Hotell- och turismprogrammet	48	24	48	0
Industri tekniska programmet	84	40	84	80
Naturbruksprogrammet	0	102	501	102
Restaurang- och livsmedelspr.	0	0	0	0
VVS- och fastighetspr.	24	72	24	124
Vård- och omsorgspr.	0	0	0	0
Högskoleförberedande program				
Ekonomiprogrammet	90	588	279	648
Estetiska programmet	366	324	376	465
Humanistiska programmet	0	0	0	0
Naturvetenskapsprogrammet	429	312	529	366
Samhällsvetenskapspr.	720	1032	804	1122
Teknikprogrammet	24	350	298	569
Summa	2 228	3 282	3 692	4 202

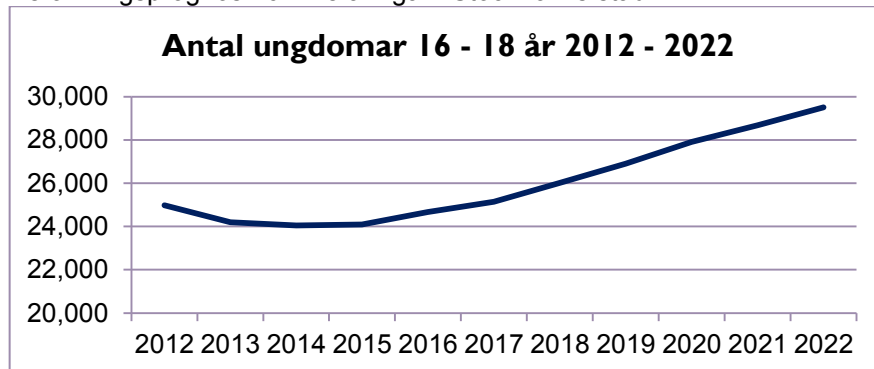
Förutsättningar

Samverkansavtal - gemensam gymnasierregion i Stockholms län
För ungdomar som bor i en kommun Stockholms län, i Gnesta kommun eller i Håbo kommun är det fritt att söka gymnasieskolans nationella program inom alla dessa kommuner. Därutöver finns ett stort antal fristående gymnasieskolor. Attraktiva gymnasieskolor och gymnasieutbildningar har på så sätt hela Stockholms län som elevbas.

Enligt Gymnasieantagningen Stockholms län (GSL) valde cirka 67 procent av eleverna andra huvudmän än den egna kommunens skolor läsåret 2013/2014.

Aktuell befolkningsprognos för Stockholms stad
Till och med 2015 beräknas antalet ungdomar mellan 16 och 18 år vara oförändrat, därefter prognostiseras antalet ungdomar öka.

Befolkningsprognos 16 – 18 åringar i Stockholms stad

Källa: Sweco

Tillgängliga nationella gymnasieprogram/inriktningar i staden respektive länet

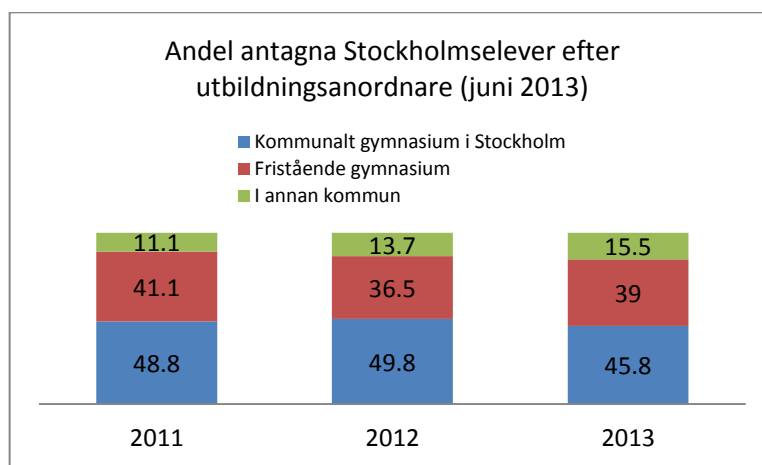
Stadens kommunala skolor erbjuder inför läsåret 2014/2015 samtliga nationella gymnasieprogram/inriktningar med undantag för 17 stycken. Av dem erbjuds 10 genom samverkansavtal och 13 anordnas vid fristående gymnasium, se nedan.

Program och inriktningar som...

inte anordnas av stadens kommunala skolor	- erbjuds genom samverkansavtal	- anordnas vid fristående gymnasieskola i länet
BF Socialt arbete	x	-
BA Anläggningsfordon	x	x
EE Energiteknik	-	x
Ft Godshandtering	x	x
FT Karosseri och lackering	x	x
HA Administrativ service	x	x
IN Driftssäkerhet och underhållsteknik	-	x
IN Processteknik	-	-
IN Produkt- och maskinteknik	x	x
IN Svetsteknik	x	x
NB Lantbruk	x	x
NB Skog	x	x
NB Trädgård	-	x
RL Färsvaror, delikatesser och catering	x	-
TE Produktionsteknik	-	-
VF Kyl och värmepumpsteknik	-	x
VF Ventilationsteknik	-	x

Stockholmselevernas fördelning mellan utbildningsanordnare

Nästa diagram visar hur antagna gymnasieelever folkbokförda i Stockholms stad procentuellt fördelades i juni 2013 mellan utbildningsanordnare (oavsett behörighet och sökt program). Sammanställningen pekar på att andelen elever som går i gymnasieskola i andra kommuner ökar över treårsperioden medan andelen Stockholmselever i stadens egna kommunala skolor minskar. Samtidigt var det 4 500 elever från andra kommuner som gick i Stockholms stads gymnasieskolor.

Källa: Utbildningsförvaltningens verksamhetsberättelse 2013

Nuvarande organisation av gymnasieskolan i Stockholms stad

Inför läsåret 2013/2014 fanns totalt 27 kommunala gymnasieskolor och 72 fristående gymnasieskolor i staden. Det totala antalet Stockholmselever i gymnasieskolan, oavsett huvudman, minskade med 970 elever jämfört med föregående år.

Antal elever i gymnasieskola i Stockholms stad

	2014	2013
Stockholmselever i Stockholms kommunala skolor	11 560	12 580
Stockholmselever i kommunal skola i annan kommun	3 500	3 080
Stockholmselever i fristående skolor (oavsett kommun)	9 640	10 070
Totalt Stockholmselever i gymnasieskola	24 700	25 730
Elever från andra kommuner i Stockholms skolor	4 600	4 335

Källa: Utbildningsförvaltningens verksamhetsplan för 2014

Antal elevplatser i Stockholms kommunala gymnasieskolor

I enlighet med nämndens beslut har stadens skolor innevarande läsåret 825 platser i yrkesprogram och 4 032 platser i de högskoleförberedande programmen.

Nästa sammanställning visar antalet beslutade platser/program samt beläggningsen den 15 september 2013. Det var främst fyra yrkesin-

riktade program; VVS- och fastighetsprogrammet, Hantverksprogrammet, Handels- och administrationsprogrammet samt Bygg- och anläggningsprogrammet som hade svårt att fylla sina program. VVS- och fastighetsprogrammet fyller bara 9 av sina 20 beslutade platser. Bland de högskoleförberedande programmen har det humanistiska programmet svårt att locka sökande.

Antal beslutade elevplatser i egen regi och andel antagna elever per program 2013

	Platser 2013	Beläggning åk1 (15/9 2013)
Yrkesprogram		
Barn- och fritidsprogrammet	32	91 %
Bygg- och anläggningsprogrammet	45	49 %
El- och energiprogrammet	145	83 %
Fordons- och transportprogrammet	60	107 %
Handels- och administrationsprogrammet	80	46 %
Hantverksprogrammet	140	45 %
Hotell- och turismprogrammet	70	86 %
Naturbruksprogrammet	64	75 %
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	160	87 %
VVS- och fastighetsprogrammet	20	45 %
Vård- och omsorgsprogrammet	84	82 %
Högskoleförberedande program		
Ekonomiprogrammet	600	99 %
Estetiska programmet	400	84 %
Humanistiska programmet	192	67 %
Naturvetenskapsprogrammet	1 376	95 %
Samhällsvetenskapsprogrammet	1 270	86 %
Teknikprogrammet	260	95 %

Källa: Utbildningsförvaltningens verksamhetsplan 2014

Resultat från första ansökningsperioden 2014 för elever till gymnasieskolan i Stockholms län

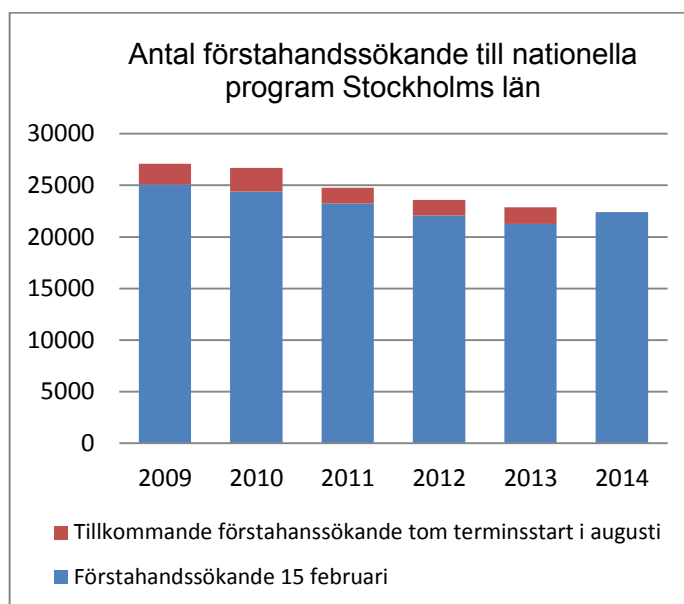
Förändring mellan förstahandssökande och slutlig antagning
Den första ansökningsperioden avslutades den 15 februari. Den preliminära antagningen kommer att vara helt klar den 17 april och kan inte redovisas i detta ärende. Den preliminära och den slutliga antagningen som blir klar i juli 2014 publiceras på www.gyantagningen.se.

Under tiden den 26 april till 15 maj kan de sökande göra ändringar och tillägg i sin ansökan. Enligt Gymnasieantagningen i Stockholms län, GSL, gör cirka 40 procent av eleverna ett nytt val och till stor

del handlar dessa omval om skolbyten eller ändrad rangordning av tidigare gjorda val.

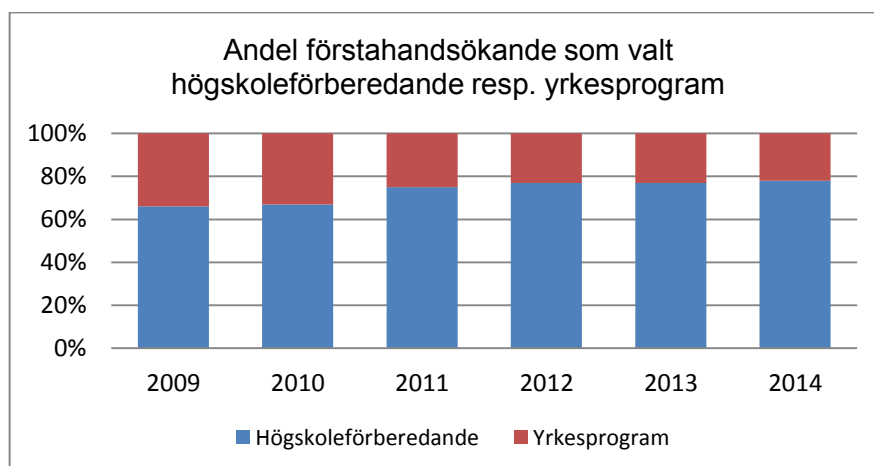
Antal förstahandssökande till nationella program i länet

Nedan redovisas antalet förstahandssökande till nationella program vid skolorna i Stockholms län. I uppgifterna ingår även sökande som är folkbokförda utanför Stockholms län. Statistiken visar att det i år är 1 150 fler förstahandssökande till nationella program än vid samma tidpunkt 2013.

Källa: GSL

Statistik från den första ansökningsperioden visar att andelen sökande som väljer ett yrkesprogram är fortsatt låg. Av samtliga som sökt ett nationellt program i länet till hösten 2014 har 78 procent i första hand valt ett högskoleförberedande program, medan 22 procent valt ett yrkesprogram, se nästa diagram.

Källa: GSL

Söktryck per gymnasieprogram i länet (oavsett kommun och huvudman)

Det två följande sammanställningarna visar söktrycket per program från första ansökningsperioden 2014 i Stockholms stad i jämförelse med länets övriga kommuner och totalt. Uppgifterna är framtagna ur Gymnasieantagningens i Stockholms läns databas 2014-02-28. I statistiken ingår alla sökande, även obehöriga, samt alla skolor med respektive program, oavsett huvudman.

Söktrycket varierar mellan skolorna. De flesta skolor med högt söktryck är skolor med högskoleförberedande program belägna i Stockholms innerstad. Skolor, såväl kommunala som fristående, som ligger i stadens och länets ytterområden med huvudsakligen yrkesprogram har oftast lägre söktryck och flera har mycket lågt söktryck per plats. Det finns dock ett antal skolor med yrkesprogram som har mycket högt söktryck.

Ett söktryck lägre än 1,0 innebär att det är färre än en förstahands-sökande per utbildningsplats. Ett söktryck högre än 1,0 innebär att det är fler än en förstahandssökande per utbildningsplats. Nästa sammanställning visar att i länet har fem yrkesprogram (Bygg- och anläggningsprogrammet, Handels-och administrationsprogrammet, Hantverksprogrammet, Hotell- och turismprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet) ett lågt söktryck mellan 0,43 och 0,61 per plats. Resterande sju yrkesprogram har ett söktryck mellan 0,68 och 0,89 per plats.

I Stockholms stad har 10 yrkesprogram ett högre söktryck än vad förhållandet är i länet (Naturbruksprogrammet har flest med 1,04 per plats). Undantag är Bygg- och anläggningsprogrammet och det Industritekniska programmet.

Yrkesprogram	Geografisk placering	Antal förstahands-sökande	Antal platser	Förstahands-sökande per plats
Barn- fritidsprogrammet	Stockholmsstad	134	157	0,85
	Övriga kommuner	325	415	0,78
	Totalt länet	459	572	0,80
Bygg- och anläggningspr.	Stockholmsstad	85	171	0,50
	Övriga kommuner	430	752	0,57
	Totalt länet	515	923	0,56
El- och energiprogrammet	Stockholmsstad	320	396	0,81
	Övriga kommuner	592	892	0,66
	Totalt länet	912	1288	0,71
Fordons- och transportpr.	Stockholmsstad	156	145	1,08
	Övriga kommuner	360	439	0,82
	Totalt länet	516	584	0,88
Handels- och administrationspr.	Stockholmsstad	166	293	0,57
	Övriga kommuner	208	440	0,47
	Totalt länet	374	733	0,51
Hantverksprogrammet	Stockholmsstad	320	418	0,77
	Övriga kommuner	164	381	0,43
	Totalt länet	484	799	0,61
Hotell- och turismprogrammet	Stockholmsstad	102	129	0,79
	Övriga kommuner	77	291	0,26
	Totalt länet	179	420	0,43
Industri tekniska programmet	Stockholmsstad	21	59	0,36
	Övriga kommuner	136	118	1,15
	Totalt länet	157	177	0,89
Naturbruksprogrammet	Stockholmsstad	250	240	1,04
	Övriga kommuner	136	288	0,47
	Totalt länet	386	528	0,73
Restaurang- och livsmedelspr.	Stockholmsstad	217	236	0,92
	Övriga kommuner	120	262	0,46
	Totalt länet	337	498	0,68
VVS- och fastighetsprogrammet	Stockholmsstad	109	138	0,79
	Övriga kommuner	142	272	0,52
	Totalt länet	251	410	0,61
Vård- och omsorgsprogrammet	Stockholmsstad	163	182	0,90
	Övriga kommuner	196	343	0,57
	Totalt länet	359	525	0,68

Källa: GSL:s elevdatabas 2014-02-28

De högskoleförberedande programmen i länets skolor har, oavsett huvudman, ett söktryck som ligger mellan 0,79 och 1,05 per plats, förutom humanistiska programmet som har 0,60 sökande per plats.

I Stockholms stad (oberoende av huvudman) har International Baccalaureate, Naturvetenskapliga programmet samt Ekonomiprogrammet ett högt söktryck, över 1,0 per plats.

Högskoleförberedande program	Geografisk placering	Antal förstahands-sökande	Antal platser	Förstahands-sökande per plats
Ekonomiprogrammet	Stockholmsstad	1 895	1 835	1,03
	Övriga kommuner	1 928	1 818	1,06
	Totalt länet	3 823	3 653	1,05
Estetiska programmet	Stockholmsstad	1 136	1 439	0,79
	Övriga kommuner	931	1 164	0,80
	Totalt länet	2 067	2 603	0,79
Humanistiska programmet	Stockholmsstad	134	222	0,60
	Övriga kommuner	46	46	1,00
	Totalt länet	180	268	0,67
International Baccalaureate	Stockholmsstad	214	164	1,30
	Övriga kommuner	34	136	0,25
	Totalt länet	248	300	0,83
Naturvetenskapliga programmet	Stockholmsstad	2 574	2 446	1,05
	Övriga kommuner	1 830	2 160	0,85
	Totalt länet	4 404	4 606	0,96
Samhällsvetenskapliga pr.	Stockholmsstad	2 548	2 896	0,88
	Övriga kommuner	2 115	2 666	0,79
	Totalt länet	4 663	5 562	0,84
Tekniska programmet	Stockholmsstad	889	934	0,95
	Övriga kommuner	1 060	1 390	0,76
	Totalt länet	1 949	2 324	0,84

Källa: GSL:s elevdatabas 2014-02-28

Sammanställningen nedan som visar söktrycket till introduktionsprogrammen visar inte oväntat ett lågt söktryck vid ungdomarnas förstahandssökande. Många blivande gymnasieelever hoppas att kunna läsa upp sina betyg så de kommer in på något av de nationella programmen.

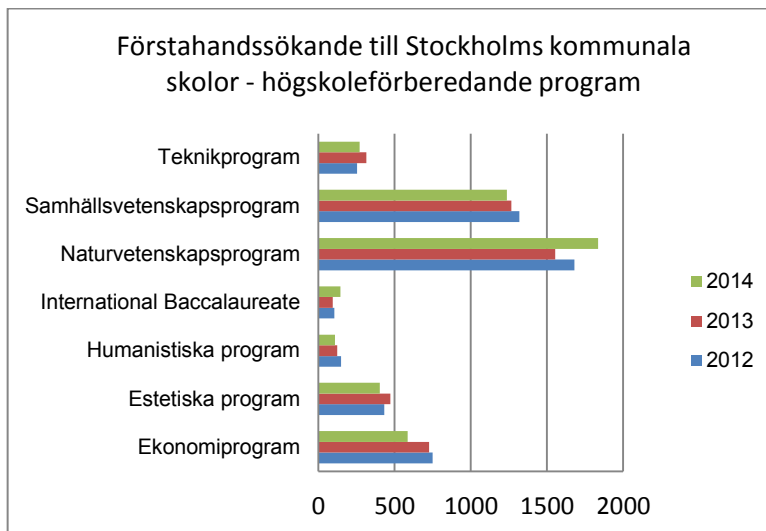
Introduktionsprogrammet	Geografisk placering	Antal förstahands-sökande	Antal platser	Förstahands-sökande per plats
Introduktionsprogrammet	Stockholmsstad	545	2 412	0,23
	Övriga kommuner	524	3 097	0,17
	Totalt länet	1 069	5 509	0,19

Källa: GSL:s elevdatabas 2014-02-28

Söktryck till Stockholms kommunala gymnasieskolor

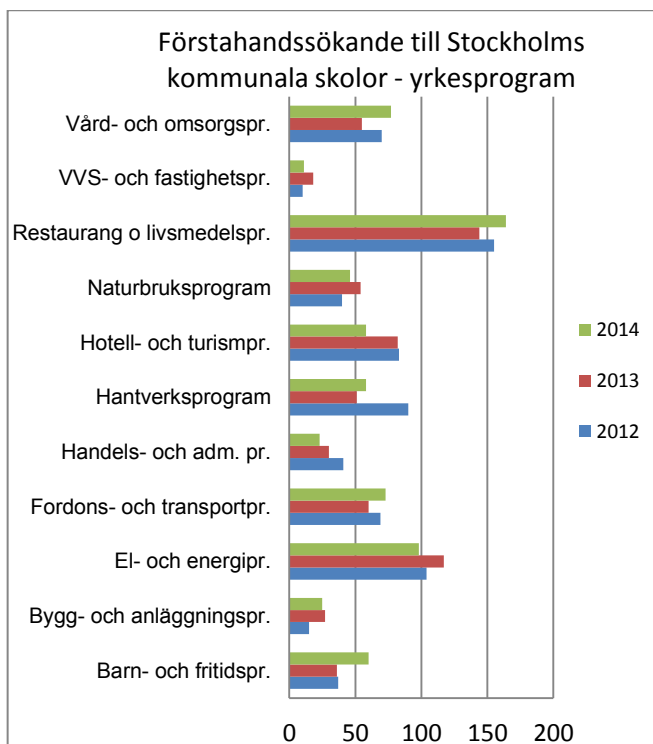
Totalt har 5 767 ungdomar (oberoende av gymnasiebehörighet och hemkommun) sökt till någon av stadens kommunala skolor i första hand. Det är en ökning jämfört med föregående år.

Till de högskoleförberedande programmen har totalt 4 670 elever sökt till 4 032 platser i Stockholms skolor. Nästa diagram visar att antalet förhandssökande till Naturvetenskapsprogrammet och International Baccalaureate har ökat.

Källa: GSL

När det gäller yrkesprogrammen söker 693 ungdomar till de 825 beslutade antalet platser i Stockholms kommunala skolor. Nästa diagram visar på ett ökat söktryck till Restaurang- och livsmedelsprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet, Fordon- och transportprogrammet samt Barn- och fritidsprogrammet i stadens skolor. Observera att storleken på skalorna skiljer mellan dessa två diagrammen som visar söktrycket till högskoleförberedande programmen och yrkesprogrammen över tre år.

Källa: GSL

Gymnasiesärskola

Beskrivning av remitterade ansökningar till gymnasiesärskolan inför läsåret 2015/2016

Två ansökningar gäller start av gymnasiesärskola. Den ena huvudmannen som önskar etablera sig i Stockholm söker för 24 platser i gymnasiesärskolans program för estetiska verksamheter. Den andra huvudmannen har Solna som lägeskommun och ansöker om att starta 15 platser i individuella programmet.

Förutsättningar

Alla gymnasiesärskolans program finns tillgängliga i stadens kommunala skolor. Samverkansavtal motsvarande det för gymnasieskolorna saknas.

Nuvarande organisation av gymnasiesärskolan i Stockholms stad
Inför läsåret 2013/2014 fanns fem kommunala gymnasiesärskolor och fem fristående gymnasiesärskolor i staden. Det totala antalet Stockholmselever i gymnasiesärskolan minskade med 17 elever jämfört med föregående år.

Antal elever i gymnasiesärskola i Stockholms stad

	2014	2013
Stockholmselever i Stockholms kommunala skolor	227	250
Stockholmselever i kommunal skola i annan kommun	55	65
Stockholmselever i fristående skolor (oavsett kommun)	161	145
Totalt Stockholmselever i gymnasiesärskola	443	460
Elever från andra kommuner i Stockholms skolor	114	121

Källa: Utbildningsförvaltningens verksamhetsplan för 2013 och 2014

Resultat från första ansökningsperioden för elever till gymnasiesärskolan i Stockholms län och stad

Nästa sammanställning visar söktrycket till gymnasiesärskolans 10 program vid första ansökningsperioden i år, i Stockholms stad, i länets övriga kommuner och totalt. Uppgifterna är framtagna ur Gymnasieintagningen i Stockholms läns databas 2014-03-05. Den preliminära antagningen blir helt klar och publiceras 17 april på www.gyantagningen.se.

Antal förstahandssökande elever från hela länet till gymnasiesärskolans program är 294 till totalt 414 platser (71 procent förstahandssökande per plats). Två program (Hotell, restaurang och bageri samt Hantverk och produktion) har fler sökande än det finns platser i Stockholm.

Antalet förstahandssökande till Stockholms kommunala gymnasiesärskolor är i år 108 ungdomar. Att jämföra med

föregående år då motsvarade siffra var 115 ungdomar, det vill säga en minskning på 7 elever.

Gymnasiesärskolans program	Geografisk placering	Antal förstahands-sökande	Antal platser
Administration, handel och varuhantering	Stockholmsstad	17	19
	Övriga kommuner	13	20
	Totalt länet	30	39
Estetiska verksamheter	Stockholmsstad	12	17
	Övriga kommuner	14	34
	Totalt länet	26	51
Fastighet, anläggning och byggnation	Stockholmsstad	9	12
	Övriga kommuner	8	9
	Totalt länet	17	21
Fordonsvård och godshantering	Stockholmsstad	2	4
	Övriga kommuner	3	7
	Totalt länet	5	11
Hantverk och produktion	Stockholmsstad	6	5
	Övriga kommuner	5	1
	Totalt länet	11	6
Hotell, restaurang och bageri	Stockholmsstad	8	4
	Övriga kommuner	20	49
	Totalt länet	28	53
Hälsa, vård och omsorg	Stockholmsstad	5	15
	Övriga kommuner	5	12
	Totalt länet	10	27
Individuella programmet	Stockholmsstad	50	70
	Övriga kommuner	83	263
	Totalt länet	133	333
Samhälle, natur och språk	Stockholmsstad	10	10
	Övriga kommuner	7	19
	Totalt länet	17	29
Skog, mark och djur	Stockholmsstad	5	5
	Övriga kommuner	12	39
	Totalt länet	17	44

Källa: GSL:s elevdatabas 2014-03-05

Förvaltningens synpunkter och förslag

Etablering av fristående gymnasieskolor

Under några år har det funnits en överkapacitet på gymnasieskolorna inom Stockholms län och stad. Som en följd av detta har Stockholms stad minskat antalet platser i de kommunala gymnasieskolorna med cirka 400 platser mellan 2012 och 2013. Statistiken från GSL från förstahandsvalet till gymnasieskolan höstterminen 2015 visar på en fortsatt överkapacitet i länet och staden, särskilt på vissa yrkesprogram, oavsett huvudman.

Söktrycket ser dock olika ut på skolorna. Detta gäller såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram oavsett om de är kommunala eller fristående.

Antalet ungdomar i gymnasieåldern i Stockholm beräknas vara oförändrat till och med år 2015 enligt befolkningsprognosen. Därefter beräknas antalet ungdomar mellan 16 och 18 år öka i staden.

Om en betydande del av de inkomna ansökningarna i år skulle leda till etablering i den storleksordning som ansökningarna avser, så kan det få negativa konsekvenser för redan etablerade skolor, oavsett huvudman. Det ökande utbudet av platser i kombination med att elevunderlaget inte ökar kommer i första hand att påverka de skolor som redan nu har ett svagt söktryck i stadens och länets ytterområden.

Förvaltningen vill även betona vikten av att kunskap och erfarenheter om kvaliteten i redan befintlig verksamhet beaktas vid beslut om godkännande av utökad verksamhet.

Förvaltningen konstaterar ett ökat intresse från huvudmännen att etablera särskilda varianter, vilket kan få till följd att gymnasieskolan kan komma att åter innehålla ett för eleverna överblickbart antal varianter av olika nationella program.

Utöver vad som ovan anförts är det förvaltningens bedömning att det utifrån föreliggande remissunderlag inte går att påvisa att årets ansökningar avseende fristående gymnasieskolor var för sig medför negativa ekonomiska, organisatoriska eller pedagogiska konsekvenser för stadens skolväsende enligt gällande lagstiftning.

Etablering av fristående gymnasiesärskolor

Elevantalsprognosen tyder på att det inte kommer att finnas något ökat elevunderlag till gymnasiesärskolan under de närmaste åren. Förvaltningens bedömning är att det inte finns behov av ytterligare platser i gymnasiesärskolan för stadens elever. Ett ökat utbud av platser i kombination med att elevunderlaget inte ökar kommer i första hand att påverka de skolor som redan nu har ett svagt söktryck.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till Skolinspektionen.

Bilaga

Sammanställning av ansökningar till fristående gymnasieskola och fristående gymnasiesärskola.